

Víziember a Nyitrában

Élénk még manap is a vodnár – vízi emberben – való hit. Magam is beszéltem olyan asszonnyal, ki erősen állította, hogy saját szemével látta. Egynek komaasszonyát a vízbe is húzta, csak a nyakán hordott szentelt érem¹ mentette meg a vízbefúlástól.

A vodnár a Nyitrában és a Handlova patakban él, de ellátogat más vizekbe is, s ott is szedi áldozatait. Ember nagyságú férfi, derékig szőr borítja testét,² hosszan lelógó haja van, bal könyökéből állandóan víz folyik, s bal oldala mindég nedves.³ Kedves tartózkodási helye az Ukrinska-major melletti pad a Nyitra partján, hol délben sütkérezik.⁴ Kedveli továbbá a Nyitra és Handlova összefolyását Laszkárnál, ahol a víz medrében mély gödrök vannak, melyekben áldozatait lesi. Gyakran látták a Nyitra hídján, továbbá a bajmóci – privigyei országúton, tarka szalagokat tartva kezében.⁵

A vodnár elnevezés helyett Nyitra megyében a tótok a hastermann⁶ elnevezést is használják, mely elnevezés Csehországban is ismeretes. Grimm e szót német eredetűnek tartja, s szintén vízi istenféle bálványt jelent.⁷

¹ A Dunában élő Donaufürst sem tud annak ártani, aki szentelt tárgyat hord magánál. Vernaleken; Mythen u. Bräuche des Volkes in Österreich.

² Ethnographia 1891. évf. 49. I. szintén említi, hogy a kunok vízi manója szőrös.

³ A cseh-morva vízi ember és a Vág hasterman bal oldala is állandóan nedves. Vernaleken u. o. 163. I.

⁴ Szintén olyan vonás, mely a cseh-morva vízi embernél is megvan. Ethnographia 1895. 445. 1.

⁵ A szalagok rendeltetését Bajmócon már nem tudták, Vernaleken ugyanott említi, hogy ezekkel csalogatja áldozatait, főképp a leányokat.

⁶ Ethnographia 1895. 445. I.

⁷ Grimm: Mythologie 470. 1.